

Forslag til forskrift om åpning av fiske etter innlandsfisk og fangst av kreps (innlandsfiskeforskriften)

Hovedinnholdet i forskriften.

Forskriften gjennomfører det kommende forvaltningsprinsippet (at høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov) i forslaget til naturmangfoldlov § 15 for fiske etter innlandsfisk og fangst av kreps. Lovproposisjonen er ennå ikke fremmet, men Miljøverndepartementet har funnet det nødvendig å gi Direktoratet for naturforvaltning i oppdrag å igangsette forskriftsarbeidet knyttet til den kommende loven allerede nå.

Prinsippet om at høsting og annet uttak må ha tillatelse er lagt til grunn for fiske etter anadrome laksefisk, se forskrift 20. juni 2003 nr. 736 (åpningsforskriften) gitt med hjemmel i gjeldende lakse- og innlandsfiskeloven mv. § 2 og § 33.

Foreliggende forskriftsutkast tillater fiske på bestander som hører naturlig hjemme i norsk fauna, og som produserer et ”høstingsverdig overskudd” og som kan utnyttes kommersielt, enten gjennom salg av fiskekort eller ved fangst for salg/videreforedling. Et krav om at arter som skal høstes må produsere et ”høstingsverdig overskudd” vil bli foreslått i den kommende naturmangfoldloven, jf. naturmangfoldloven § 16.

Det legges opp til en løpende vurdering av hvilke arter som det kan fiskes etter. I forskriftsutkastet er det derfor i denne omgang åpnet for fiske etter arter som for tiden anses å produsere et høstbart overskudd. Andre arter vil kunne komme med på listen når de er i overskudd og dette overskuddet er høstingsverdig. På tilsvarende måte kan arter tas ut av listen dersom bestandens status eller utvikling tilsier dette.

Det tillates også fiske av en del arter som det i svært liten grad drives aktivt fiske etter.

Det åpnes i utgangspunktet ikke for fiske eller fangst på arter som er oppført som truede arter på Norsk Rødliste 2006 (Artsdatabanken), og som ikke produserer et høstbart overskudd. Det tillates heller ikke fiske etter arter som er introdusert, noe som har sin bakgrunn i behovet for å begrense spredning av slike arter. Fylkesmannen kan imidlertid tillate fiske på enkelte introduserte arter innenfor rammen av naturmangfoldloven §§ 16 tredje og fjerde ledd. Dersom det skulle være behov for andre tiltak kan dette gjøres innenfor rammen av den kommende naturmangfoldloven § 18.

I alle avgjørelser om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør, jf. den kommende naturmangfoldloven § 16 fjerde ledd.

Til § 1

Bestemmelsen er saklig begrenset til innlandsfisk og kreps, og det geografiske virkeområdet er det ”det norske fastland”. Det geografiske virkeområdet samsvarer med gjeldende lakse- og innlandsfiskelov § 2. Katadrome arter som ål og skrubbe omfattes av forskriften mens de befinner seg i vassdrag, men ikke mens de befinner seg i sjøen. I sjøen er det havressurslova

sine bestemmelser som gjelder. Fiske etter innlandsfisk i dammer omfattes av denne forskriften. Forskriften regulerer ikke utsetting av fisk... Spørsmålet om utsetting av fisk i dammer til kultiveringsformål mv. vil bli nærmere berørt i forbindelse med den pågående revisjonen av lakse- og innlandsfiskeloven.

Til § 2

Bestemmelsen er en konsekvens av forslaget om å innføre et forvaltningsprinsipp i den kommende naturmangfoldloven § 15. Det vil si at det positivt må åpnes opp for fiske på bestemte arter i lov eller i vedtak med hjemmel i lov. Når det sies at det "bare" kan fiskes etter bestemte arter, er det for å vise at fiske etter og fangst av andre arter vil være forbudt uten at det er åpnet for dette i lov eller i medhold av lov, jf. naturmangfoldloven § 15. Artene som er oppregnet i forskriftens § 2 er arter som pr. i dag produserer et høstingsverdig overskudd. I utgangspunktet skal det mye til før det åpnes for høsting på og uttak av arter som er oppført som truede (kritisk truet (CR), sterkt truet (EN) og sårbar (VU)) på Norsk Rødliste 2006 (Artsdatabanken).

Til § 3

Første ledd åpner for vedtak om fiske etter andre arter enn de som er oppregnet i §§ 2 og 3 i tråd med vilkårene i naturmangfoldloven § 16 tredje og fjerde ledd. Myndigheten er tillagt Direktoratet for naturforvaltning. Forvaltningslovens regler gjelder for saksbehandlingen. Dersom Direktoratet for naturforvaltning fatter enkeltvedtak etter bestemmelsen og dette påklages, er Miljøverndepartementet klageinstans. Departementet antar imidlertid at det i de fleste tilfeller vil være aktuelt å utferdige forskrifter etter bestemmelsen. Her vil saksbehandlingen følge forvaltningsloven § 37.

Annet ledd åpner for at fylkesmannen kan fatte vedtak om fiske på karpe, karuss, suter, bekkerøye og regnbueørret, avgrenset til bestemte dammer, innsjøer og vassdragsavsnitt. Dette er introduserte arter. Selv om det på grunn av spredningsfaren i utgangspunktet ikke bør åpnes for fiske etter introduserte arter, kan det etter omstendighetene gjøres, jf. den interesseavveiing som naturmangfoldloven § 16 fjerde ledd bygger på. F.eks. drives det enkelte steder karpefiske, med egne klubber, konkurranser osv. Det fiskes etter arter som suter, speilkarpe, gresskarpe m.fl. Annet ledd annet punktum åpner for vedtak om fangst av edelkreps. Krepser er oppført på Norsk Rødliste 2006 og har status som sterkt truet (EN). Bakgrunnen for at det gis hjemmel for å kunne åpne for fangst i dette tilfellet, er at krepsen på enkelte steder kan produsere et visst høstbart overskudd. I forvaltningen av kreps er myndighetene avhengig av et godt samarbeid med grunneiere og rettighetshavere noe som gjenspeiles i bevaringsstrategien for arten. Både etter første og annet punktum må vedtak holde seg innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 tredje og fjerde ledd.

Tredje ledd er en konsekvens av at arter som det er tillatt å fiske på etter § 2 og § 3 første og annet ledd kan få status som truede eller sårbare lokalt eller regionalt. Myndigheten tillegges fylkesmannen. Direktoratet for naturforvaltning gir nærmere retningslinjer for myndighetsutøvelsen. Som etter andre ledd gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven for saksbehandlingen. Dersom det fattes enkeltvedtak etter bestemmelsens andre og tredje ledd er Direktoratet for naturforvaltning klageinstans.

Til § 4

Bestemmelsen gir fylkesmannen myndighet til å fastsette nærmere regler om bifangst, fisketid, redskapstyper og redskapsbruk. Hjemmelen følger av lakse- og innlandsfiskeloven § 34. Like regler fastsettes ved forskrift etter reglene i forvaltningsloven kap VII.

Til § 5

Direktoratet for naturforvaltning delegeres i denne bestemmelsen myndighet til å foreta uttak av lakse- og innlandsfisk i samsvar med de vilkår som følger av den kommende naturmangfoldloven § 18. Adgangen gjelder selv om det ikke er åpnet for fiske eller fangst etter de foregående bestemmelsene i forskriften. Adgangen til å ta ut lakse- og innlandsfisk i nærmere bestemte tilfeller kan bare gjøres hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Miljøverndepartementet er klageinstans for enkeltvedtak som fattes i medhold av bestemmelsen.

Til § 6

I medhold av gjeldende lov er det gitt en rekke lokale forskrifter av fylkesmannen som regulerer fiske på enkelte arter/bestander av innlandsfisk. Det kan også være fattet enkeltvedtak. Vedtakene videreføres, og vil gjelde inntil annet blir bestemt. Miljøverndepartementet vil imidlertid bemerke at disse forskriftene må gjennomgås med sikte på å bringe dem i samsvar med den kommende naturmangfoldloven og forslag til endring i lakse- og innlandsfiskeloven § 34. Inntil forskriftene er gjennomgått må de tolkes i lys av bestemmelsene i denne forskriften, lakse- og innlandsfiskeloven § 34 og naturmangfoldloven.

Miljømessige, økonomiske og administrative konsekvenser

Private

Det blir åpnet for fiske på de fleste arter som i dag utnyttes kommersielt, enten gjennom utleie av fiskerett eller til konsum eller videreforedling. Dette betyr at forslaget i utgangspunktet ikke har vesentlige økonomiske konsekvenser for private. Forslaget har ikke miljømessige negative konsekvenser av betydning.

Fylkesmennene

Forvaltning av innlandsfisk i tråd med forskriften innebærer økt behov for bestandsvurderinger, kartlegging og oppsyn noe som medfører økt arbeidsmengde og et noe økt ressursbehov for fylkesmennene. Dette dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer.

Direktoratet for naturforvaltning

Forslaget medfører ikke konsekvenser av betydning for Direktoratet for naturforvaltning.

Vedlegg:

Utkast til forskrift om åpning av fiske etter innlandsfisk og fangst av kreps

Forslag til forskrift om åpning av fiske etter innlandsfisk og fangst av kreps(innlandsfiskeforskriften).

Fastsatt ved kgl.res. xx.xx.xx med hjemmel i lov av 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v. § 34, jf lov av ... om forvaltning av naturens mangfold(naturmangfoldloven) § 15, 16, § 18 Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for fiske av innlandsfisk og fangst av kreps på det norske fastland.

§ 2. Arter det er tillatt å fiske etter

Det er bare tillatt å fiske etter følgende arter: ørret, røye, lagesild, sik, harr, gjedde, lake, trepigget stingsild, nipigget stingsild, abbor, hork, tykkleppet multe, tynnleppet multe, skrubbe, brasme, sørv, laue, stam, gullbust, mort, ørekyt, krøkle, elveniøye, bekkeniøye, maisild og stamsild.

§ 3. Fiske etter andre arter

Direktoratet for naturforvaltning kan tillate fiske og fangst av andre arter i samsvar med vilkårene angitt i naturmangfoldloven § 16 tredje og fjerde ledd.

Fylkesmannen kan tillate fiske av karpe, karuss, suter, bekkerøye og regnbueørret i nærmere bestemte dammer, innsjøer og vassdragsavsnitt. Det samme gjelder for fangst av edelkreps.

Fylkesmannen kan forby fiske av arter det er tillatt å fiske på etter § 2 og § 3 første og annet ledd dersom arten lokalt eller regionalt er truet eller sårbar eller dersom fisket medfører betydelig bifangst av arter som det ikke er tillatt å fiske på etter § 2

§ 4. Regler om fiske og bifangst

Fylkesmannen kan fastsette nærmere regler om bifangst, rapportering, fisketid, redskapstyper og redskapsbruk. All utilsiktet fangst av arter som ikke er opplistet i § 2, anses som bifangst etter denne forskriften.

Dersom innslaget av bifangst ikke er ubetydelig skal fisket avsluttes og fylkesmannen kontaktes for en nærmere angivelse av hvilke arter bifangsten bestod av, fiskested, dato for fisket, og type redskap benyttet.

§ 5. Særskilt uttak av fisk

Direktoratet for naturforvaltning kan tillate uttak av fisk i samsvar med naturmangfoldloven § 18.

§ 6. *Overgangsbestemmelser*

Forskrifter eller enkeltvedtak fastsatt med hjemmel i lov av 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v. gjelder til annet blir bestemt.

§ 7. *Ikraftreden*

Denne forskriften trer i kraft straks.